

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus ... Annalivm Hirsavgiensivm

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

Quo tempore, per quem, & quibus præsentiibus primum Cœnobium S.
Aurelij Hirsaugiense fuerit dedicatum, & repositione Reliquiarum ejusdem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

serat, Monasterio secundum Regulam S. Benedicti inferendos, se quoque facturum omnia promisit, quæcunque illorum iudicio ad utilitatem institutionis monasticæ necessaria viderentur, & opportuna. Fuerunt illo tempore, ut Meginfridus testatur, in Cœnobio Fuldeni sub directione Rhabani Mauri sanctissimi Abbatis plusquam ducenti & septuaginta Monachi, inter quos, juxta numerum Apostolorum duodecim viri erant in omni varietate scripturarum Magistri præ ceteris doctissimi. Hos ergo duodecim Rhabanus in unum convocans preces tam Archiepiscopi Moguntini, quam Comitum Erlafridi coram eis litteris patentibus exposuit: & quid ipsi sentirent in hoc negotio, requisivit: qui unanimi consensu responderunt, sanctum Comitum desiderium non esse contemnendum, quod & Omnipotenti Deo fore placitum, & pro salute multorum nemo dubitaret esse futurum. Ad hanc igitur Provinciam subeundum quindecim ex fratribus delegarunt, præficientes illis in Abbatem Lutbertum unum ex duodecim præcipuis Doctoribus, hominem provectioris ætatis, eruditione & moribus valde notabilem, fratremque germanum Reverendissimi Abbatis Brunonis, & Principis Monasterij Hirsfeldensis.

Anno igitur Christianorum DCCCXXXVIII. Indictione Romanorum I. mensis Maii die 25. Lutbertus Abbas cum 15. Monachis de Monasterio Fuldeni venit in Hirsaugiam, quos Erlafridus Comes de Calba Fundator sæpe dictus cum ingenti lætitia suscipiens ad novum Cœnobium lætus introduxit, eisque de omnibus vitæ necessarijs copiosissime providit: & omnia cum eorum consilio tractabat. Eo tempore corpus S. Aurelij adhuc servabatur in Capella B. Nazarij supradicta, propterea quod Ecclesia Monasterij nõdum esset consecrata. Post menses igitur paucos ut omnia prædispositum consequerentur effectum, Comes Erlafridus ad Curiam Imperialem cum alijs Principibus ad Francofordiam evocatus est, ubi terminatis negotijs Regni, pro quibus Otgarium pulsavit Moguntinum Archipontificem, quatenus novum Cœnobium, quod construxerat, convenienti tempore dignaretur consecrare. Annuit Præsul votis supplicantis, se quam primùm daretur opportunitas, promittens esse venturum.

Quo tempore, per quem, & quibus præsentibus primum Cœnobium S. Aurelij Hirsaugense fuerit dedicatum, & repositione Reliquiarum ejusdem.

CUm eo tempore inter Ludovicum cognomento Pium Imperatorem, & ejus filios gravis fuisset exorta dissensio, factus est denuo Principum conventus in civitate Neometensi, quæ nunc Spira vocatur, octo ferme distans ab Hirsaugia milliaribus. Convenerant illuc multi Principes, Episcopi, Abbates per Imperiale mandatum ad Curiam more solenniter evocati, inter quos comparuit nobilis ille Comes Erlafridus, qui nactus opportunitatē, denuo Moguntinum Præsulem Otgarum pro dedicatione novi operis ad-

Monachi Fuldeni 270.

Monachi veniunt Hirsaugiam año 938.

eundum putavit. Consensit Orgarius, & de licentia Imperatoris diem consecrationis statuens, ad necessariorum dispositionem Comitum Erlafridum ad propria præmisit, post diem tertium subsequens. Anno igitur Christiano prænotato videlicet DCCCXXXVIII. Indictione I. die mensis Septembris XI. hoc est in Festivitate SS. Martyrum Proti & Hyacinthi, Orgarius Moguntinæ Sedis Reverendissimus Archiepiscopus novam Hirsaugiensis Monasterij Ecclesiam sub honore Principis Apostolorum Petri, & S. Aurelij Rhedicianorum quondam Præfulis consecravit, in præsentia multorum Principum, Episcoporum, Abbatū, & Comitum, quos fundator comes Erlafridus de Curia Imperatoris invitaverat. Quorum ista sunt nomina per Meginfridum separatim expressa. Hildebaldus Archiepiscopus Coloniensis, Wilericus Episcopus Bremensis, Eppo Episcopus Hildeshemensis, Thiagrius Episcopus Halberstatensis, Hildouinus Abbas S. Dionysij sacri palatii Archicapellanus, Rhabanus Abbas Fuldenfis, Lutbertus Abbas primus Hirsaugiensis, & frater ejus Bruno Abbas Hirsfeldensis, Henricus Dux, Bernardus Dux, Bruno Dux, & filius ejus Ludulfus, Erlafridus de Calba comes, & filius ejus Ermenfridus, Ortrungus Comes, Adelhardus Comes, & complures alij, quorum nomina Deo sunt cognita, sed in gestis Orgarij Præfulis ex negligentia scriptoris non expressa. Consecratione autem Ecclesiæ cum 4. altaribus suis peractâ solenniter, memoratus Pontifex allatum de Capella S. Nazarij Corpus beatissimi Præfulis Aurelij sub altare magnum cum reverentia & devotione magna reposuit, quod illic postea multis miraculis coruscavit. Deinde post annos LIII. cum Nortmanni sub Arnulpho Imperatore devastarent Wormaciam, Harderardus Hirsaugiensis Monasterij IV. Abbas metuens incursum Barbarorum, testudinem fecit in Ecclesia subterraneam, in qua sanctas Reliquias in Sarcophago lapideo novo reposuit, cum inscriptione nominis, & dignitatis, ipsamque cameram ita rursus terra operuit, ut nullus deinceps quidquam ibi latere potuerit suspicari. Manserunt in eadem crypta Reliquiæ sanctæ occultatæ per annos CLXX. usque ad tempora Comitum Adelberti, qui sub Henrico IV. Imperatore renovavit Hirsaugiam, ita ut penè in oblivionem venisset S. Aurelius, excepto, quod solâ famâ, & relatione Proavorum illum Hirsaugiæ sepultum audivit industriosa posteritas. Et de his postea suo loco mentionem non abscondemus.

Reliquijs itaque Divi Præfulis Aurelij sub altare per sæpe dictum Archiepiscopum repositis, Lutbertus instante Erlafrido Comite pastoralis curæ baculum de manu Pontificis Moguntini suscepit, & realem possessionem Monasterij coram omnibus, qui aderant, solenni intronisatione accepit.

Deinde Comes Erlafridus accedens cum filio ad S. Hagiasterium coram Archiepiscopo Pontificalibus induto, & multitudine Principum traditione solemnè manumisit, & dedit Omnipotenti Deo, S. Petro Apostolorum Principi, & Divo Aurelio Monasterium hoc novum, quod construxerat, cum vicis, pascuis, nemoribus, aquis, aqua-

Ecclesia prima S. Aurelij consecrata.

Principum præsentium nomina.

Corpus S. Aurelij infertur.

Lutbert. ordinatur in Abbatem.

Dotatio Monasterij.

aquarum
& melend
ta tenore
in quo co
ione perpe
surcensis
cum omnib
duodecim
bonum. In
pas; Luzer
galtari. Ote
midiam cam

Alia
Cenobium
confirmata

Orgarius R
Gregorij IV

sterium cum
ti Abbatis L

tradidit, hac
cundum Re

tur, & quor
rali, in Fra

verò consec
lafridum ac

lius in advo
tres spontan

Comes, ne M
futuro temp

luit in Abba
rendi Advoc

gys tam Apo
præsentem c

contrarium
ns Erlafridi

stantiam sin
fuit confirm

sterij Hirsa
cetera, quæ

Vita, con
Aureli

CAlam
Cturi,
duxin

lecturi sunt

aquarumque decuribus venationibus, piscationibus, agris, pratis, & molendinis, cum universis emolumentis, atque proventibus, juxta tenorem Eulogij donationis, quod super sanctum Altare deposuit, in quo continebantur & ista: *Doctiam Ecclesie huic sancti Aurelij traditione perpetua Ecclesiam in stambem cum parte ipsius Ville precipua, & universis viculis ad eam pertinentibus: Ecclesiam quoque in Dec Renbronna cum omnibus ad eam pertinentibus. Item terra arabilis in Gilstein Hubas duodecim: Ecclesiam in Meuching, & Hubas duodecim. In Muching praedium bonum. In Toffingen similiter contrado Ecclesiam; Villis quoque dono subscriptas; Luzenbart, Altburg, Luzelbart, Eberspüel, Cellenbach, Cugelbach, Nagaltart, Ottenbronnam, Hugstetten, Humbrechtzwiler, Altburam villam dimidiam cum omnibus pertinentibus ad eam.*

Alia quoque multa pro sustentatione Monachorum ad idem Cœnobium tradidit, quæ tunc temporis in libro donationum fuerant confirmata. Hanc autem Comitis Erlafridi solennem donationem Orgarius Reverendissimus Præsul Moguntinus, vice Domini Papæ Gregorij IV. banno perpetuæ stabilitatis communiavit, ipsum Monasterium cum omnibus donationibus inibi factis in manus prænominati Abbatis Lutberti, Successorūque ejus in perpetuum gubernandū tradidit, hac videlicet interposita conditione: quod vita Monastica secundum Regulam S. Benedicti perpetuis in eo temporibus custodiat, & quotiens mori Abbatem contigerit, vel curæ alias cedere pastorali, in Fratrum consistat electio liberrima potestate. Advocatum verò consecrati Monasterij memoratus Pontifex ipsum Comitem Erlafridum ad dies vitæ sub tali conditione esse voluit: ut eo mortuo filius in advocatia non succedat, nisi ad eam fuerit per Abbatem & Fratres spontaneâ voluntate assumptus. Verebatur enim religiosissimus Comes, ne Monasterium post mortem suam per filium, sive nepotes futuro tempore (sicut contigit) aliquam sustineret injuriam; ideo voluit in Abbatis pendere arbitrio, convenientem pro tempore perquirendi Advocatum. Et hæc libertas Hirsaugienfi Monasterio privilegijs tam Apostolicis, quàm Imperialibus varijs confirmata, usque in præsentem diem inviolata perseverat, quamvis aliquotiens fuerit in contrarium attentatum. Eodem quoque anno hæc donatio Comitis Erlafridi per Ludovicum Imperatorem apud Neometin ad ejus instantiam simul & Lutberti Abbatis, in præsentia multorū Principum fuit confirmata. Et hæc de consecratione & dotatione primi Monasterij Hirsaugienfis breviter conscripta sufficiant, ut properemus ad cetera, quæ restant.

Advocatus
libertas.

Vita, conversatio, & obitus S. Rhedicianorum Præsulis

Aurelij, cujus ossa per Nottungum Vercellensem Episcopum ad Hirsaugiam sunt translata.

Calamum deinceps ad tempora Lutberti primi Abbatis directuri, vitam sanctissimi Præsulis Aurelij sub brevi compendio duximus præmittendam, ut quicumque hæc nostra synthemata lecturi sunt, cujus sit meriti apud Deum S. Aurelius Præsul intelligant.

Et ne